

Wymagania edukacyjne z przyrody dla klasy czwartej w roku szkolnym 2025/2026

Wymagania edukacyjne z przyrody formułowane są w oparciu o Podstawę Programową oraz program nauczania przyrody: Tajemnice przyrody Wyd . Nowa Era.

Za co można uzyskać ocenę z przyrody:

- sprawdzian, test i kartkówkę - po wcześniejszym umówieniu się
- zadania dla chętnych- w zeszytach ćwiczeń, pisemne odpowiedzi na zadania z podręcznika, plakaty, zielnik, album, modele,
- pracę w grupach
- aktywność w czasie lekcji
- działalność pozalekcyjną - udział w konkursach i kółku przyrodniczym

Ocena	Wymagania edukacyjne. Uczeń:
Ocena dopuszczająca	• wymienia dwa elementy przyrody nieożywionej i ożywionej • wymienia zmysły umożliwiające poznawanie otaczającego świata • podaje nazwy przyrządów służących do prowadzenia obserwacji w terenie • podaje nazwy głównych kierunków geograficznych wskazanych przez nauczyciela na widnokręgu • wymienia stany skupienia wody w przyrodzie • wymienia przynajmniej trzy składniki pogody • odczytuje temperaturę powietrza z termometru cieczowego • wymienia przynajmniej trzy czynności życiowe organizmów • odróżnia przedstawione na ilustracji organizmy jednokomórkowe od organizmów wielokomórkowych • układa jeden łańcuch pokarmowy na podstawie analizy sieci pokarmowej • omawia znaczenie wody dla organizmu • wskazuje na modelu położenie poszczególnych narządów człowieka • omawia dwie zasady higieny danego układu • korzystając z piramidy zdrowego żywienia, wskazuje produkty, które należy spożywać w dużych i w małych ilościach • podaje przynajmniej dwa przykłady negatywnego wpływu dymu tytoniowego i alkoholu na organizm człowieka • dokonuje podstawowych obliczeń związanych ze skalą • określa rodzaj krajobrazu najbliższej okolicy

	• wskazuje na ilustracji elementy rzeki: źródło, bieg górny, bieg środkowy, bieg dolny, ujście • wskazuje warstwy lasu na planszy dydaktycznej lub ilustracji • rozpoznaje dwa drzewa iglaste i dwa liściaste • rozpoznaje przynajmniej trzy gatunki poznanych roślin łąkowych
Ocena dostateczna	• Wyjaśnia podstawowe pojęcia przyrodnicze (np. przyroda, obserwacja, trawienie) • Zna zasady bezpiecznego prowadzenia obserwacji i doświadczeń • Umie odczytywać temperaturę, rozpoznaje symbole pogody i prowadzi prosty kalendarz pogodowy • Wymienia czynności życiowe organizmów, grupy organizmów samożywnych i cudzożywnych • Potrafi wskazać różnice w budowie podstawowych grup roślin i zwierząt • Omawia rolę poszczególnych układów organizmu człowieka i zna podstawowe zasady higieny • Zna przyczyny i sposoby zapobiegania chorobom zakaźnym • Potrafi opisać typowe krajobrazy naturalne i kulturowe oraz wskazać ich składniki • Odczytuje legendę mapy, potrafi zorientować mapę za pomocą kompasu • Rozróżnia podstawowe środowiska przyrodnicze (łąka, las, pole uprawne, woda)
Ocena dobra	• Podaje przykłady powiązań między przyrodą ożywioną i nieożywioną • Porównuje informacje uzyskane za pomocą różnych zmysłów • Określa rolę obserwacji i omawia etapy doświadczenia • Samodzielnie wyznacza kierunki geograficzne za pomocą kompasu • Wyjaśnia sposób wyznaczania kierunków pośrednich • Wyjaśnia parowanie, krzepnięcie, skraplanie, rozszerzalność cieplną • Wyjaśnia pojęcie „pogoda”, odczytuje symbole pogodowe • Odróżnia organizmy jednokomórkowe od wielokomórkowych • Omawia czynności życiowe organizmów • Porównuje rozmnażanie płciowe i bezpłciowe • Wyjaśnia pojęcia: organizm samożywny i cudzożywny • Zna zależności pokarmowe i elementy łańcucha pokarmowego • Wyjaśnia rolę układów w ciele człowieka • Zna zasady higieny dla każdego układu • Wyjaśnia przyczyny zmian w okresie dojrzewania • Wymienia zasady zdrowego odżywiania i higieny • Wyjaśnia pojęcia: mapa, legenda, skala • Rysuje plan przedmiotów w skal. • Orientuje mapę za pomocą kompasu • Wskazuje naturalne i kulturowe elementy krajobrazu • Opisuje rodzaje skał i ich właściwości • Charakteryzuje strefy życia w jeziorze i biegach rzeki • Układa łańcuch pokarmowy w jeziorze • Wyjaśnia rolę warstwowej budowy lasu • Rozpoznaje wybrane gatunki roślin i zwierząt łąkowych

Ocena bardzo dobra	• podaje przykłady powiązań przyrody nieożywionej z przyrodą ożywioną; klasyfikuje wskazane elementy na: ożywione składniki przyrody, nieożywione składniki przyrody oraz wytwory działalności człowieka • wyjaśnia, w jakim celu prowadzi się doświadczenia i eksperymenty przyrodnicze • planuje obserwację dowolnego obiektu lub organizmu w terenie • podaje przykłady wykorzystania w życiu umiejętności wyznaczania kierunków geograficznych • klasyfikuje ciała stałe ze względu na właściwości • porównuje właściwości ciał stałych, cieczy i gazów • dokumentuje doświadczenia według poznanego schematu • podaje znane z życia codziennego przykłady zmian stanów skupienia wody • odczytuje prognozę pogody przedstawioną za pomocą znaków graficznych • omawia sposób wytwarzania pokarmu przez rośliny • określa rolę, jaką odgrywają w przyrodzie zwierzęta odżywiające się szczątkami glebowymi • wyjaśnia, na czym polega pasożytnictwo • omawia rolę destruentów w łańcuchu pokarmowym • omawia rolę witamin • omawia rolę soli mineralnych w organizmie • wyjaśnia rolę enzymów trawiennych • wskazuje narządy w poszczególnych układach ciała człowieka oraz wyjaśnia ich rolę • wyjaśniać znaczenie zdrowego stylu życia i zasad higieny • dobiera skalę do wykonania planu dowolnego obiektu (D); • wykonuje szkic terenu szkoły • odszukuje na mapie wskazane obiekty • opisuje krajobraz najbliższej okolicy • rozumie zasady ochrony przyrody i znać formy jej ochrony w Polsce, • omawia proces powstawania gleby • podaje przykłady działalności człowieka, które prowadzą do przekształcenia krajobrazu • omawia przystosowania organizmów żyjących w górnym, środkowym i dolnym biegu rzeki • charakteryzuje poszczególne warstwy lasu, uwzględniając rośliny i zwierzęta żyjące w tych warstwach • podaje przykłady drzew rosnących w lasach liściastych, iglastych i mieszanych • przyporządkowuje nazwy gatunków roślin do charakterystycznych barw łąki
Ocena celująca	• wyjaśnia, w jaki sposób zmiana jednego elementu przyrody może wpłynąć na jej pozostałe elementy • na podstawie obserwacji podejmuje próbę przewidzenia niektórych sytuacji i zjawisk, np. dotyczących pogody, zachowania zwierząt • przeprowadza dowolne doświadczenie, posługując się instrukcją, zapisuje obserwacje i wyniki • omawia sposób wyznaczania kierunku północnego • przygotowuje samodzielnie notatkę na dany temat • przygotowuje ciekawostki i dodatkowe informacje na temat zwierząt, roślin • podaje przykłady praktycznego wykorzystania wiadomości dotyczących zmian temperatury i długości cienia w ciągu dnia

	• omawia podział organizmów na pięć królestw • zna budowę i funkcje układów w ciele człowieka • wskazuje na planszy poszczególne narządy i omawia ich rolę • prezentuje – w dowolnej formie – informacje na temat pasożytnictwa w świecie roślin • wyjaśnia, co to jest sieć pokarmowa • wyjaśnia, dlaczego w okresie szkolnym należy szczególnie dbać o prawidłową postawę ciała • przygotowuje propozycję prawidłowego jadłospisu na trzy dni, który będzie odpowiedni w okresie dojrzewania • wykonuje szkic okolic szkoły • porównuje dokładność planu miasta i mapy turystycznej • omawia wymagania środowiskowe wybranych gatunków zwierząt żyjących w poszczególnych warstwach lasu • porównuje świat roślin oraz zwierząt w górnym, środkowym i dolnym biegu rzeki • prezentuje informacje na temat przystosowań dwóch/trzech gatunków roślin lub zwierząt do życia w ekstremalnych warunkach lądowych • wyjaśnia, w jaki sposób człowiek może wykorzystać dziko żyjące zwierzęta do ochrony roślin uprawnych przez szkodnikami • wykonuje zielnik z poznanych na lekcji roślin łąkowych lub innych roślin
--	---

- Dla uczniów posiadających opinię Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej wymagania edukacyjne wynikające z programu nauczania zostaną dostosowane do ich indywidualnych potrzeb edukacyjnych i psychofizycznych.